

virke Depressionen var ubetydelig; det økonomiske Omslag, som begyndte at gøre sig gældende omkring 1933, havde internationale Aarsager og forløb parallelt med Forholdene andetsteds. Der var iøvrigt meget faa Lande, der bevarede saa meget af et frit Næringsliv i det 19. Aarh.s Forstand, som Tilfældet var i Sverige.

— I et Tilbageblik over den samlede økonomiske Udvikling fremhæver Heckscher, at en Række særlig gunstige Omstændigheder gennem Tiderne har hjulpet Sverige fremad; de Gaver, det svenske Folk paa denne Maade har faaet, kan det ikke regne sig selv til Fortjeneste. Men alligevel mener han — og her vil han i hvert Fald ikke finde Modsigelse hos en dansk Læser — »at det svenske Folk har vist Evne til at vende Begivenhedernes Forløb til Fordel baade for sig selv og for andre, ved at fostre teknisk og økonomisk Intelligens, organisatorisk Evne, Udholdenhed og maalbevidst Omhu«.

Finn T. B. Friis.

Stephan Hurwitz: HUSDYR-VOLDGIFT. Under Medvirkning af Landbrugsraadets Voldgiftsudvalg ved Sekretær *Svend Truelsen*. Kbhvn. 1942. 309 S.

VOLDGIFTSKENDELSER OM HUSDYR 1941 og 1942. Udarbejdet af Landbrugsraadets Voldgiftsudvalg ved *Svend Truelsen*. Kbhvn. 1942. 268 S.

Handelen med Husdyr er formentlig et af de Omraader indenfor den private Handel, hvor der fra økonomisk Side vil være mest Anledning til at studere, hvorledes Prispolitiken drives i utallige Enkelttilfælde. Vi har her et Omraade, hvor de Enheder, der handles med, varierer fra Tilfælde til Tilfælde, ligesom det er et Omraade, hvor Købers og Sælgers Magtpositioner stadig ændres. Det er derfor klart, at man paa dette Omraade vanskeligt naar blot en Tilnærmelse til et teoretisk Marked, hvorfor hele Billedet har en Tilbøjelighed til at opløse sig i lutter Detailler.

Denne Uensartethed fremkalder igen en betydelig Usikkerhed og Ængstelse i de Kredse, der vel maa deltage i denne Handel, men som paa den ene eller den anden Maade føler en Underlegenhed overfor Modparten, og denne Usikkerhed fører i mange Tilfælde til en Følelse af, at Retsbevidstheden er krænket. Det er derfor forstaaeligt, at Foreningen af jydsk Landboforeninger først i 1895 og senere i 1905 var interesseret i Indførelse af særlige Voldgiftsretter for Tvistigheder ved Husdyrhandel. Dette førte til en Lov af 19. April 1907, der senere er blevet revideret adskillige Gange. Disse Voldgiftsretter har været kritiseret fra juridisk Side, fordi Afgørelsen, der som Regel ikke kunde appelleres, blev truffet uden juridisk Assistance.

Det har — da der findes et større Antal Voldgiftsretter — heller ikke kunnet undgaas, at Kendelserne har faaet et noget tilfældigt Præg, og da man ved en ny Lov af 15. Marts 1939, der forøvrigt har taget betydeligt Hensyn til Juristernes Ønsker, fra Landbrugsraadets Side ønskede at gøre en Indsats for at skabe større Ensartethed, fik man Professor Hurwitz til at udgive en Kommentar til Loven, ligesom Landbrugsrådet samtidig udgav et stort Antal Voldgiftskendelser om Husdyr fra Aarene 1941 og 1942.

Det ligger udenfor mine Evner at give en kritisk Vurdering af disse Arbejder, men jeg vil gerne henlede interesserede Økonomers Opmærksomhed paa dem, fordi de giver Mulighed for at studere prispolitiske Proble-

virke Depressionen var ubetydelig; det økonomiske Omslag, som begyndte at gøre sig gældende omkring 1933, havde internationale Aarsager og forløb parallelt med Forholdene andetsteds. Der var iøvrigt meget faa Lande, der bevarede saa meget af et frit Næringsliv i det 19. Aarh.s Forstand, som Tilfældet var i Sverige.

— I et Tilbageblik over den samlede økonomiske Udvikling fremhæver Heckscher, at en Række særlig gunstige Omstændigheder gennem Tiderne har hjulpet Sverige fremad; de Gaver, det svenske Folk paa denne Maade har faaet, kan det ikke regne sig selv til Fortjeneste. Men alligevel mener han — og her vil han i hvert Fald ikke finde Modsigelse hos en dansk Læser — »at det svenske Folk har vist Evne til at vende Begivenhedernes Forløb til Fordel baade for sig selv og for andre, ved at fostre teknisk og økonomisk Intelligens, organisatorisk Evne, Udholdenhed og maalbevidst Omhu«.

Finn T. B. Friis.

Stephan Hurwitz: HUSDYR-VOLDGIFT. Under Medvirkning af Landbrugsraadets Voldgiftsudvalg ved Sekretær *Svend Truelsen*. Kbhvn. 1942. 309 S.

VOLDGIFTSKENDELSER OM HUSDYR 1941 og 1942. Udarbejdet af Landbrugsraadets Voldgiftsudvalg ved *Svend Truelsen*. Kbhvn. 1942. 268 S.

Handelen med Husdyr er formentlig et af de Omraader indenfor den private Handel, hvor der fra økonomisk Side vil være mest Anledning til at studere, hvorledes Prispolitiken drives i utallige Enkelttilfælde. Vi har her et Omraade, hvor de Enheder, der handles med, varierer fra Tilfælde til Tilfælde, ligesom det er et Omraade, hvor Købers og Sælgers Magtpositioner stadig ændres. Det er derfor klart, at man paa dette Omraade vanskeligt naar blot en Tilnærmelse til et teoretisk Marked, hvorfor hele Billedet har en Tilbøjelighed til at opløse sig i lutter Detailler.

Denne Uensartethed fremkalder igen en betydelig Usikkerhed og Ængstelse i de Kredse, der vel maa deltage i denne Handel, men som paa den ene eller den anden Maade føler en Underlegenhed overfor Modparten, og denne Usikkerhed fører i mange Tilfælde til en Følelse af, at Retsbevidstheden er krænket. Det er derfor forstaaeligt, at Foreningen af jydsk Landboforeninger først i 1895 og senere i 1905 var interesseret i Indførelse af særlige Voldgiftsretter for Tvistigheder ved Husdyrhandel. Dette førte til en Lov af 19. April 1907, der senere er blevet revideret adskillige Gange. Disse Voldgiftsretter har været kritiseret fra juridisk Side, fordi Afgørelsen, der som Regel ikke kunde appelleres, blev truffet uden juridisk Assistance.

Det har — da der findes et større Antal Voldgiftsretter — heller ikke kunnet undgaas, at Kendelserne har faaet et noget tilfældigt Præg, og da man ved en ny Lov af 15. Marts 1939, der forøvrigt har taget betydeligt Hensyn til Juristernes Ønsker, fra Landbrugsraadets Side ønskede at gøre en Indsats for at skabe større Ensartethed, fik man Professor Hurwitz til at udgive en Kommentar til Loven, ligesom Landbrugsrådet samtidig udgav et stort Antal Voldgiftskendelser om Husdyr fra Aarene 1941 og 1942.

Det ligger udenfor mine Evner at give en kritisk Vurdering af disse Arbejder, men jeg vil gerne henlede interesserede Økonomers Opmærksomhed paa dem, fordi de giver Mulighed for at studere prispolitiske Proble-

mer i et stort Antal konkrete Tilfælde. Det er i hvert Fald mit Skøn, at man ved at gennemse Kommentarerne og nogle af Dommene faar Indtryk af, at Retsbevidsthed og Lovgivning spiller en væsentlig større Rolle i den praktiske end i den teoretiske Prispolitik. Der er heller ikke noget at sige til, at den prispolitiske Teori under sin Opbygning først maa beskæftige sig med Prisdannelsen, som den finder Sted under Forudsætning af fri og ensidig Gevinstmaksimering, men det er efter min Opfattelse ønskeligt, at den abstrakte Teori suppleres med en Undersøgelse af, hvorledes de enkelte Individuers Prispolitik udformes under Paavirkning af Retsorden og Retsbevidsthed.

Til et saadant Arbejde vil Professor Hurwitz' Kommentarer til Loven og Samlingen af Voldgiftskendelser være et udmærket Udgangspunkt, og jeg kan meget anbefale, at unge Økonomer paa Grundlag af disse og lignende Arbejder søger at studere Prispolitiken, som den udformes under Paavirkning af Retsordenen, saaledes at vi ved Siden af de prispolitiske Teorier, der forudsætter en Tilstand af fri Gevinstmaksimering, ogsaa fik en prispolitisk Teori, der belyste den Prispolitik, der faktisk drives i Danmark, og som har den givne Retsorden og Retsbevidsthed til yderligere Forudsætning.

P. P. Sveistrup.

Knut Getz Wold: KOSTHOLD OG LEVESTANDARD, en økonomisk undersøgelse, med et forord og et innledningskapitel av Ragnar Frisch. Fabritius & Sønners Forlag, Oslo 1941. 255 S.

Til Trods for den store Udvikling, der er foregaaet inden for Ernæringsfysiologien i de sidste Aartier, foreligger der endnu kun en meget sparsom Litteratur vedrørende de økonomiske og sociale Problemer, der knytter sig til Ernæringen, og man maa derfor med største Interesse give sig i Lag med den foreliggende Bog af Knut Getz Wold.

Bogen, der indledes af Professor *Ragnar Frisch*, bygger paa fire forskellige norske Kostplaner, der alle stammer fra Trediverne. Fælles for disse er det, at de er opstillet som Krav om visse Mængder af Fødemidler, sammenstillet i forskellige Grupper, saaledes at der f. Eks. fordres bestemte Mængder af Kød og friske Grøntsager, uden at Arten heraf nærmere præciseres.

Efter en kort Oversigt over de vigtigste internationale Betænkninger over Ernæringsspørgsmaalet, gaar Forfatteren over til at undersøge det faktiske Forbrug af Næringsmidler i Norge, saaledes som det har udviklet sig siden 1906/07. Som Materiale anvender han dels 7 officielle norske Indsamlinger af Husholdningsregnskaber, hvoraf den nyeste beklageligvis gaar helt tilbage til 1927/28 og dels en Række nyere private norske Undersøgelser. For at kunne benytte og sammenligne dette Materiale har det været nødvendigt for Forfatteren at foretage en Række Omregninger bl. a. paa Grund af Anvendelsen af forskellige Forbrugsenhedsskalaer. I denne Forbindelse diskuterer Getz Wold det vigtige Spørgsmaal vedrørende Valg af saadan Skala. Medens man tidligere var inde paa at lægge Kaloriebehovet til Grund for Skalaen, har man i nyere Tid i nogen Grad forladt dette Grundlag under Hensyn til Børns relativt store Behov for en Række Vitaminer og Mineraler.